

אמרו לו, מי הזקיקך לכך. אמר להם, שמעתי שבקשו בייתוסים להטעות את חכמים, אמרתי אלך אני ואודיע להם, שמא יבואו בני אדם שאינם מהוגנים, ויטעו את חכמים. אמרו לו, מאתים זוז נתונים לך במתנה, אף על פי שלא השלמת תנאי שלך לשוכרך, [שיש רשות לבית דין לקנוס ממון ולעשותו הפקר^א], והשוכרך, ימתח על העמוד ללקות^ב. ובאותה שעה התקינו, שלא יהיו מקבלים עדות החודש, אלא מן המכירים.

משואה לשון הבערה הוא

במשנתנו נקראו אבוקות של אש בלשון "משואות", והוא כלשון הכתוב, "וַיַּעֲזְבוּ שָׁם אֶת עֲצֵיהֶם וַיִּשְׂאֵם דָּוָד וַאֲנָשָׁיו" (שמואל ב' ה' כ"א), שתרגומו, "ואוקדינן דוד", כלומר הבעירים.

הודעת קידוש החודש על ידי משואות

בראשונה היו מודיעים לגולה שנתקדש החודש, על ידי שהיו משיאים משואות [=אבוקות של אש] מהר להר עד לגולה. עד שקלקלו הכותים, כפי שיתבאר בעזה"י להלן, והתקינו לשלוח שלוחים להודיע לגולה מתי נתקדש החודש, כפי שנתבאר בדף י"ח.

ומבואר בברייתא, שלא היו משיאים משואות אלא כשנראה החודש בזמנו, כלומר בליל שלושים, והיו משיאים משואות לערב, שהוא ליל שלושים ואחד, וכך ידעו בגולה שנתקדש החודש ביום שלושים. אבל כשלא נתקדש החודש ביום שלושים, לא היו משיאים משואות כלל, וכשלא היו רואים משואות בליל שלושים ואחד, היו יודעים שנתעבר החודש, ויתקדש רק למחר.

דף כ"ג

ואם נתקדש החודש ביום שלושים, שהוא יום ששי בשבוע, לא היו יכולים להשיא משואות בליל שלושים ואחד, כי הוא ליל שבת, והיו משיאים משואות במוצאי שבת, שהוא ליל שלושים ושנים. והרואים לא היו טועים לומר נתקדש החודש היום, ביום שלושים ואחד, כי יודעים שאם נתקדש החודש ביום שלושים ואחד, לא משיאים כלל, אלא יודעים שנתקדש החודש כבר ביום ששי, ודחו את המשואות למוצאי שבת,

^א כדאמרינן ביבמות, מנין שהפקר בית דין הפקר, שנאמר, "וכל אשר לא יבא לשלשת הימים וגוי יחרם כל רכושו וגוי". [רש"י].

^ב כדאמרינן במסכת מכות, כופת שתי ידיי על העמוד. [רש"י].